

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/292/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5308207869
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5308207869.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Andreja Kekelyho, v právnej veci žalobcu: Mgr. L. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. Q. XXX, zastúpenej spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Kuric, s.r.o., so sídlom Dolný Val 11, 010 01 Žilina, IČO: 36 841 200, proti žalovanému: Roľnícke družstvo Stará Bystrica, družstvo, so sídlom Areál RD 115, 023 04 Stará Bystrica, IČO: 36 404 420, o zaplatenie sumy 7.142,00 Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 8C/4/2009-449 zo dňa 06. novembra 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 8C/4/2009-449 zo dňa 06. novembra 2017 m e n í t
a k , že žalobu žalobkyne v celom rozsahu z a m i e t a .

Žalovaný m á voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Odvolací súd n a r i a d ť u j e súdu prvej inštancie opravu napadnutého rozsudku v jeho záhlaví, a to tak, že správne označenie právneho zástupcu žalobkyne v ňom znie:

ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Kuric, s.r.o., so sídlom Dolný Val 11, 010 01 Žilina, IČO:
36 841 200.

Odvolací súd n a r i a d ť u j e súdu prvej inštancie opravu napadnutého rozsudku na jeho konci,
a to tak, že správny dátum vyhlásenia rozsudku v ňom znie:

06. novembra 2017.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že pohľadávka voči žalovanému vo výške 7.142,00 Eur patrí do dedičstva po poručiťke L. F., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, zomretej XX.XX.XXXX, naposledy bytom P. Q. XXX (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % (výrok II).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou zo dňa 10. 12. 2008, doručenu súdu dňa 12. 12. 2008, sa pôvodná žalobkyňa L. F., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. Q. XXX, (t.j. právna predchodkyňa súčasnej žalobkyne), domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 7.888,20 Eur (237.640,- Sk) z titulu bezdôvodného obohatenia. V žalobe uviedla, že je vlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. a obec P. Q., zapísaných na LV č. XXX, konkrétne C-KN parcel: č. 2487/1 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 7197 m², č. 2487/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 853 m², č. 2487/4 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 255 m², č. 2487/5 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 59 m², č. 2487/6 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 26 m², č. 2487/7 - zastavané

plochy a nádvoria o výmere 1423 m², parc. č. 2487/8 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 51 m², č. 2487/9 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 315 m², č. 2483 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1.113 m² a č. 2485 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 590 m². Žalovaný vlastní na uvedených nehnuteľnostiach stavby zapísané na LV č. XXXX pre kat. úz. P. Q., a to sociálnu budovu so súp. č. XXX na C-KN parcele č. 2483, sklad na C-KN parcele č. 24385, kotolňu na C-KN parcele č. 2487/4, drevovýrobu na parcele C-KN č. 2487/3 a prístrešok na C-KN parcele 2487/7. Okrem pozemkov, na ktorom stavby stoja a príslušného pozemku C-KN parcely č. 2487/1, žalovaný užíva aj nasledovné pozemky, a to C-KN parcely č. 2487/5, č. 2487/6, č. 2487/8 a č. 2487/9. Napriek výzve právnej predchodkyne žalobkyne, ktorá ho upozornila na užívanie jej vlastníctva bez právneho titulu, do podania žaloby k vydaniu bezdôvodného obohatenia a ani k uzavretiu nájomnej, či kúpnej zmluvy medzi stranami sporu nedošlo. L. F. požadovala priznať bezdôvodné obohatenie za užívanie celkovej výmery 11.882 m² vyplývajúcej z listu vlastníctva, pri náhrade 0,33 Eur (10,- Sk) za 1 m². Pri stanovení ceny pôvodná žalobkyňa vychádzala zo správy Obce Stará Bystrica, podľa ktorej výška nájomného dojednávaná medzi obcou a inými subjektmi predstavovala sumu 10,- Sk za 1 m², stým, že svoj nárok uplatnila za obdobie posledných dvoch rokov, teda za užívanie sporných pozemkov žalovaným v období od 10.12.2006 do 10.12.2008. Vychádzajúc z uvedenej ceny bezdôvodné obohatenie žalovaného predstavuje sumu 7.888,20 Eur (237.640,- Sk): 11882 m² x 0,33 Eur za 1 m² x 2 roky. Zároveň pôvodná žalobkyňa v žalobe poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. k. 8Co/291/2007-159 zo dňa 22. 04. 2008, ktorým odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 4C/363/1997-137 zo dňa 24.05.2007. V označenom rozhodnutí odvolací súd rozhodol o vydaní bezdôvodného obohatenia žalovaným za užívanie parcely C-KN č. 2487/1 patriacej pôvodnej žalobkyne, keď pre určenie výšky náhrady za užívanie 1 m² považoval potvrdenie Obce Stará Bystrica za postačujúci dôkaz. K žalobe pôvodná žalobkyňa pripojila výpisy z LV č. XXX a LV č. XXXX pre kat. úz. P. Q. a potvrdenie Obce Stará Bystrica zo dňa 05.12.2005. Reagujúc na písomné vyjadrenie žalovaného k žalobe, podaním zo dňa 11.05.2009, L. F. zobrala svoju žalobu v časti o zaplatenie sumy 746,20 Eur späť. Táto časť žalovaného nároku predstavovala čiastočné plnenie žalovaného na daný účel. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 16.04.2009 rozporoval požadovanú sumu 0,33 Eur za 1 m², považujúc ju len za orientačnú cenu. Zároveň uviedol, že pôvodnej žalobkyne za žalované obdobie, teda za rok 2007 a 2008, zaplatil nájomné vo výške 743,81 Eur (22.408,- Sk). Zároveň rozporoval aj výmeru, ktorú skutočne užíva, keď vo svojom vyjadrení k čiastočnému späťvzatiu žaloby zo dňa 28.05.2009 (č. l. 44 spisu) tvrdil, že neužíva výmeru v takom rozsahu, v akom ju žalobkyňa vymedzila. Tvrdil, že užíva výmeru len 7.189 m², ktorú odvodzoval od súdneho rozhodnutia vo veci Okresného súdu Čadca sp. zn. 4C/363/1997, v ktorej sa L. F. domáhala voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia za iné obdobie. Poukazovala aj na rozhodnutie vo veci Okresného súdu Čadca sp. zn. 9C 727/1993, ktoré sa týkalo tých istých strán sporu, predmetom ktorej bolo tiež vydanie bezdôvodného obohatenia, no za iné obdobie. V označenej veci sa však súd zaoberal aj otázkou vlastníckeho práva žalobkyne. Výmeru 7.189 m² žalovaný v priebehu sporu upravoval, keď poukazoval na grafický náčrt znalca na č. l. 79 spisu, z ktorého vyplýva, že RD Stará bystrica užíva výmeru 7.720 m². Žalovaný uznával žalovaný nárok v časti užívania parciel v tejto výmere (7.720 m²), ohraničených červenou čiarou na grafickom náčrte znalca na č. l. 79 spisu, a to konkrétne C-KN parciel č. 2483, č. 2485, č. 2487/3/4/5, č. 2487/8, ktoré sú parcelami zastavanými budovami žalovaného a zároveň parcelami nachádzajúcimi sa okolo nich, ktoré znalec označil novým číslom 2487/14. Znalec sa na obhliadke 04.05.2011 č. l. 101 spisu vyjadril, že v danom prípade nejde o parcelu, ktorej by bolo určené samostatné číslo a pod týmto číslom ju označil len do náčrtu, aby bola odčlenená časť C-KN parcely č. 2487/1, ktorú žalovaný reálne užíva. Už na obhliadke miesta samého 04.05.2011 žalovaný uviedol, že užíva C-KN parcely č. 2483, č. 2485, č. 2487/3 - opravárenská dielňa, č. 2487/4, č. 2487/5 - bývalá sušička, č. 2487/6 a č. 2487/9 - čistička, č. 2487/7 - prístrešok, č. 2487/8 - čerpacia stanica na naftu, pričom k prístrešku na C-KN parcele č. 2487/7 sa prechádza od brány vchodu popri hlavnej budove cez C-KN parcelu č. 2487/1. Neskôr užívanie žalobkyňou označenej výmery žalovaný dokonca potvrdil, no k časti žalovanej výmery jej vlastnícke právo (aktívnu vecnú legitímáciu) popieral. Na pojednávaní konanom dňa 10. 06. 2010 žalovaný odkazoval opäť na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, ako súdu dovolacieho, ktorý rozhodoval vo veci Okresného súdu Čadca sp. zn. 9C/727/93, ktorý sa stotožnil so záverom Krajského súdu v Žiline ako súdu dovolacieho, že zápis žalobkyne ako vlastníčky do evidencie nehnuteľnosti nemohol založiť jej vlastnícke právo ku všetkým pozemkom, pretože znaleckým posudkom bolo preukázané, že C-KN parcely č. 2487/6 a č. 2487/7 a časť C-KN parcely č. 2487/1 nie sú identické s pozemnoknižnou parcelou č. 1292/1, ktorú v roku 1945 kúpil od bývalých urbarialistov obce Stará Bystrica právny predchodca pôvodnej žalobkyne F. U., ale sú identické s pozemnoknižnou parcelou č. 1294 vedenou v PK vložke č. 1283, ktorej vlastníkom F. U. nebol. Žalobkyňa (a ani jej právna

predchodkyňa) preto tieto parcely nemohli nadobudnúť dedením. Žalovaný ďalej tvrdil, že tieto parcely vlastnícky patria urbáru a za ich užívanie žalovaný urbáru platí. Následne však v priebehu sporu žalovaný uviedol, že za užívanie týchto parciel neplatí žiadnemu inému subjektu. Napokon sa vyjadril, že užíva areál v rozsahu jeho oplotenia, a teda v rámci neho všetky nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu. Opakovane však poukazoval na to, že nie vo vzťahu ku všetkým sporným nehnuteľnostiam je žalobkyňa aktívne legitimovaná. Zároveň dôvodil, že právna predchodkyňa žalobkyne bez akýchkoľvek pripomienok prevzala od žalovaného výplatu nájomného, pričom jeho výšku nenamietala. V snahe predísť ďalšiemu súdnemu sporu ju žalovaný viackrát písomne vyzýval, (naposledy 02. 03. 2009), k uzavretiu nájomnej, prípadne kúpnej zmluvy. V danej súvislosti žalovaný poukazoval na opakované podávanie žalôb L. F. z rovnakého titulu. Uviedol, že toto jej správanie považuje za rozporné s dobrými mravmi, ktoré nemôže požívať právnu ochranu. Na preukázanie svojich tvrdení žalovaný pripojil do spisu kópiu poštových peňažných poukazov a výdavkových pokladničných dokladov preukazujúcich jeho tvrdenie o výplate nájomného L. F. za určité obdobia. Pripojil aj listy, ktoré v mene svojho predsedu adresoval pôvodnej žalobkyni, ktorými ju opakovane žiadal o odkúpenie sporných nehnuteľností, resp. o uzavretie nájomnej zmluvy a vyjadroval snahu riešiť vec ich vzájomnou dohodou.

4. Uznesením č. k. 8C/4/2009-45 zo dňa 08.06.2009 okresný súd konanie v časti o zaplatenie sumy 746,20 Eur zastavil. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 01. 07. 2009.

5. Prvoinštančný súd rozhodol vo veci samej v poradí prvým rozsudkom č. k. 8C/4/2009-115 zo dňa 13.06.2011, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel, majúc za preukázané vlastnícke právo pôvodnej žalobkyne ku všetkým sporným nehnuteľnostiam, keď zároveň vychádzal z potvrdenia Obce Stará Bystrica, podľa ktorého subjekty v danej lokalite uzatvárali nájomné zmluvy na výšku nájomného 0,33 Eur za 1 m². Vysporiadal sa aj s námietkou žalovaného vo vzťahu k žalobkyňou označenej výmere, keď konštatoval, že na ňu nebolo možné prihliadať, nakoľko bolo z pripojených spisov mal konajúci súd preukázané, že v predchádzajúcich konaniach pôvodná žalobkyňa žiadala od žalovaného náhradu za inú výmeru, či už menšiu, alebo aj väčšiu, pričom je na rozhodnutí žalobkyne, za akú výmeru a akú sumu bude v tom-ktorom období žiadať.

6. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, uznesením č. k. 6Co/354/2011-176 zo dňa 25. 04. 2012 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z jeho záverov vyplýva, že predseda žalovaného potvrdil len užívanie stavieb na pozemkoch C-KN parcelách č. 2483, č. 2485, č. 2487/3, č. 2487/4, č. 2487/5, č. 2487/6, č. 2487/8 a č. 2487/9, nie však skutočnú výmeru vyššie označených pozemkov, teda či okrem plochy zastavanej stavbami žalovaný užíva aj plochy mimo stavieb. Rovnako tak z výsledkov doterajšieho dokazovania nevyplývalo, že by žalovaný potvrdil aj užívanie parcely C-KN č. 2487/1, resp. C-KN č. 2487/7. Zároveň odvolací súd poukázal na nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa spočívajúcu v nedostatočnom odôvodnení výšky ceny nájmu pozemkov za 1 m², keďže v spise sa nachádzajú dve rôzne potvrdenia Obecného úradu Stará Bystrica, konkrétne na č. I. 10 a č. I. 65, s tým, že obidva tieto dôkazy nemajú vzťah k obdobiu, ktoré je predmetom prejednávanej veci, čo možno usúdiť už zo samotného ich datovania (05. 12. 2005, 26.08.2010). Zároveň krajský súd konštatoval, že okresný súd procesne nerozhodol o vznesených dôkazných návrhoch strán sporu. Za dôležité považoval tiež doplniť dokazovanie aj oboznámením spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 9C/727/1993.

7. Počas ďalšieho konania pôvodná žalobkyňa L. F., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom P. Q. XXX, dňa XX.XX.XXXX zomrela a jej právnou nástupníčkou a zároveň jedinou dedičkou sa stala L. P., rod. F., nar. XX.XX.XXXX, ktorá na žalobe zotrvala. Písomným podaním zo dňa 25.04.2014 menovaná podala procesný návrh - zmenu žaloby, keď požadovala, aby súd o pôvodne uplatnenom nároku rozhodol tak, že určí, že istina vo výške 7.888,20 Eur titulom pohľadávky voči žalovanému patrí do dedičstva po poručiťke, L.A., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX, naposledy bytom P. Q. XXX, (t.j. pôvodnej žalobkyni). O tejto zmene rozhodol okresný súd na pojednávaní konanom dňa 28.06.2017 uznesením, ktoré vyhlásil v prítomnosti oboch strán sporu. S poukazom na právoplatné zastavenie konania v časti o zaplatenie späťvzatej časti nároku zodpovedajúcej sume 746,20 Eur, súd ďalej konal a rozhodoval o zvyšku predmetu sporu, ktorý predstavuje zaplatenie sumy 7.142,00 Eur.

8. Následne prvoinštančný súd doplnil vo veci dokazovanie výsluchom strán, ich písomnými vyjadreniami, výsluchom svedkov, znaleckými posudkami, listinnými dôkazmi a pripojenými spismi.

9. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 28.06.2017 prostredníctvom svojho právneho zástupcu poukazovala na to, že v rozhodnom období bola jej právna predchodkyňa vlastníčkou sporných nehnuteľností, ktoré žalovaný užíval ako areál v rámci jeho oplotenia. Tieto skutočnosti nepovažuje za sporné, ku dňu pojednávania nebola podaná žiadna žaloba o určenie vlastníckeho práva, k zmene zápisu na liste vlastníctva nedošlo. Zároveň nebol produkovaný žiaden dôkaz, ktorý by tvrdenia žalobkyne spochybnil.

Na tom istom pojednávaní žalovaný na náčrte znalca č. I. 79 označil oplotenie areálu, ktorý užíva. Súd uvedené vyznačil prerušovaním plnej čiary po jej obvode. Zároveň predseda žalovaného uviedol, že žalobu uznáva len vo vzťahu k výmere čo do plochy, ktorá je orámovaná červenou farbou, teda zodpovedajúcej 7.720 m². V zmysle záverov odvolacieho súdu k jednotlivým parcelám a na nich stojacim stavbám uviedol, že C-KN parcela č. 2487/7 je zastavaná budovou žalovaného, ktorý užíva aj parcelu pod ňou aj vedľa nej - parcelu C-KN č. 2487/1.

10. Na pojednávaní dňa 18.10.2017 žalovaný doplnil skutkové tvrdenia, keď uviedol, že nehnuteľnosť C-KN č. 2487/6 je čistička odpadových vôd, nachádza sa na parcele C-KN č. 2487/9, tieto nehnuteľnosti žalovaný v spornom období užíval, užíva ich dodnes. Napokon žalovaný uviedla, že žalovaný v spornom období užíval a dodnes užíva všetky parcely, ktoré sú predmetom sporu, avšak nie všetky, ktoré užíva, patrili predchodkyni žalobkyne, teraz žalobkyni. Vlastnícke právo žalobkyne sporoval vo vzťahu k časti parcely č. 2487/1 a /7. Zároveň uviedol, že Urbariátu Stará Bystrica za ich užívanie neplatí.

11. S poukazom na závery a právny názor odvolacieho súdu prezentovaný v jeho rozhodnutí, súd prvej inštancie doplnil dokazovanie výsluchom svedka Ing. N. P., ktorý bol v čase jeho výsluchu predsedom Urbáru Stará Bystrica. Svedok uviedol, že družstvo stojí prakticky na pôvodnom urbáre. To, čo odkúpil F. U., s tým vôbec nesúvisí. Urbárske pozemky sú aj v areáli družstva. Celý areál stojí na urbárskom majetku. Nevedel sa vyjadriť presne, ktorú časť odkúpil F. U.. Družstvo však urbáru zatiaľ nič neplatí, pretože družstvo nemá vyšpecifikované plochy, či už zastavané alebo iné. Uviedol, že parcelu si ani v rámci reštitúcií nežiadali vrátiť, pretože už v tom čase bola na liste vlastníctva zapísaná pôvodná žalobkyňa. O vlastníctvo nepožiadali.

12. Pri svojom rozhodovaní konajúci súd tiež prihliadal na vyjadrenie svedka J. P. (čl. 110 spisu), produkované ešte pred jeho prvým meritórnym rozhodnutím, ktorý uviedol, že v minulosti bol predsedom urbáru a ten si nikdy neuplatňoval vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré podľa zápisu na liste vlastníctva patria pôvodnej žalobkyni, pretože patrili jej právnenému predchodcovi, ktorý ich užíval od roku 1940. F. U. potreboval pozemok, pretože postavil parnú pilu a za tým účelom odkúpil nehnuteľnosti od urbárikov. Svedok tiež uviedol, že nevie, z čoho žalovaný vychádza, keď tvrdí, že časť nehnuteľností patrí urbariátu, nakoľko tieto vždy v celosti užíval F. U.. Urbariát nežiadal navrátenie pozemkov, nakoľko tieto mu nikdy neboli odňaté. Hoci už svedok nie je jeho predsedom, tvrdil, že urbár určite nemieni požiadať vrátenie pozemkov.

13. Vo vzťahu k záverom rozhodnutia odvolacieho súdu strana žalovaného dňa 17.07.2015 doručila súkromný znalecký posudok Ing. Márie Blahovcovej č. 355/2015, s odkazom na ktorý žalovaný vyjadril ochotu zaplatiť 0,15 Eur za 1 m², avšak len za výmeru 7.720 m², ktorú reálne v spornom období užíval a užíva vo vzťahu k strane žalobkyne, resp. jej právnej predchodkyni bez právneho dôvodu. Zo záveru znaleckého posudku Ing. Márie Blahovcovej, znalkyne z odboru stavebníctva, č. 35/2015 na č. I. 272c spisu, (ktorým znalkyňa na základe žiadosti žalovaného stanovovala všeobecnú hodnotu nájmu za 1 m² za sporné nehnuteľnosti pre účely uzatvorenia nájmovej zmluvy), vyplýva, že výška nájmu za rok za 1 m² predstavuje 0,151 Eur.

14. Následne dňa 29.01.2016 žalovaný doručil do spisu súkromný znalecký posudok č. 3/2016 znalkyne Ing. Ivety Pohančénikovej, znalkyne z odboru poľnohospodárstva - odvetvia odhad hodnoty poľnohospodárskej pôdy, (č. I. 282 spisu), vo veci určenia všeobecnej hodnoty nájmu za 1 m² pozemku a všeobecnú hodnotu nájmu za užívanie nehnuteľnosti v celkovej výmere 11.882 m² v zmysle zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov. Z jeho záveru vyplýva výška nájmného za 1 m² za obdobie jedného roka podľa BPEJ, ktorá je stanovená vyhláškou č. 38/2005 Z. z., 0,00143 Eur, čo pri celkovej výmere 11.882 m² za obdobie jedného roka predstavuje 62,00 Eur. V sprievodnom liste k uvedenému znaleckému posudku žalovaný poukazoval na platnú judikatúru, podľa ktorej pri pozemkoch, na ktorých stoja poľnohospodárske budovy (v danom prípade budovy žalovaného stoja v areáli Družstva Stará Bystrica), sa má pri stanovení všeobecnej hodnoty týchto pozemkov, ako aj nájmného, vychádzať z bonity pôdy v jednotlivých lokalitách Slovenskej republiky. Pôvodne tento znalecký posudok žalovaný doručil súdu bez súkromnej znaleckej doložky. Keďže strana žalobkyne tento nedostatok namietala, žalovaný doručil súdu dňa 27.07.2017 súkromný znalecký posudok Ing. Ivety Pohančénikovej č. 10/2017 už aj so znaleckou doložkou. Z jeho záveru vyplýva rovnaká výška nájmného za 1 m² za rok, a to 0,00143 Eur s tým, že všeobecná hodnota ročného nájmu za 7.720 m² za obdobie jedného roka predstavuje 40,00 Eur.

15. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k súkromným znaleckým posudkom predloženým žalovaným zo dňa 19.06.2017 (č. I. 310 spisu) rozporovala ich objektívnosť, spochybnila ich závery a vypočítané hodnoty nájmu považovala za nesprávne. Vo vzťahu k znaleckému posudku Ing. Blahovcovej č. 35/2015 považovala za hlavné pochybenie to, že znalkyňa pri posudzovaní polohovou diferenciou dvakrát

započítala vplyv KV (koeficientu využitia), pričom v zmysle vyhlášky č. 254/2010 Z. z. redukujúce faktory možno použiť iba v prípadoch, ak už neboli zohľadnené vo východiskovej hodnote alebo v predchádzajúcich koeficientoch. Vo vzťahu k posudku Ing. Pohančénikovej č. 3/2016 žalobkyňa spochybnila výpočet hodnoty v bode 2/ znaleckého posudku. Zároveň uviedla, že nie je možné vychádzať z bonity pôdy. Nájom porovnateľných pozemkov môžu byť len zo zastavaného územia obce, nie mimo zastavaného územia obce, nakoľko len tie sú vzájomne porovnateľné. Vo vyjadrení zo dňa 04.10.2017 (č. I. 423 spisu) žalobkyňa namietala znalecký posudok Ing. Pohančénikovej č. 10/2017, ktorý nestanovuje všeobecnú hodnotu nájmu za užívanie pozemkov, ale stanovuje nájom poľnohospodárskych pozemkov podľa zákona č. 504/2003 Z. z. Všeobecná hodnota nájmu pozemku sa však stanovuje podľa vyhlášky č. 492/2004 Z. z.. Znalčka stanovila hodnotu ročného nájmu podľa zákona č. 504/2003 Z. z. a vyhlášky MP SR č. 38/2005 Z. z. podľa BPEJ, v závere to však prekvalifikovala a uviedla, že ide o všeobecnú hodnotu ročného nájmu, čo však nezodpovedá výpočtu uvedenému v jej znaleckom posudku vzhľadom k rozdielnym záverom znalcov v znaleckých posudkoch. Žalobkyňa navrhla k týmto skutočnostiam vypočítať znalca Ing. Doc. Jána Svrčka na pojednávaní.

16. Žalobkyňa doručila súdu súkromný znalecký posudok Doc. Ing. Jána Svrčka, CSc., znalca z odboru stavebníctva č. 32/2007 (č. I. 315 spisu), vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty nájmu sporných pozemkov, vychádzajúc z vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty. Z jeho záveru vyplýva, že nájom za rok za 1 m² predstavuje sumu 0,363 Eur.

17. Následne súd prvej inštancie vykonal dokazovanie aj oboznámením pripojených spisov Okresného súdu Čadca sp. zn. 9C/727/1993 (po rozhodnutí Najvyššieho súdu SR evidovaným pod sp. zn. 8C/227/1997) a sp. zn. 4C/363/1997. Zo spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 9C/727/1993 súd zistil, že pôvodná žalobkyňa sa domáhala od žalovaného zaplata náhrady za užívanie nehnuteľností vedených na LV č. XXX, pre k. ú. P. Q. ako C-KN parcely č. 2486, č. 2484, č. 2485, č. 2486 a č. 2487, spolu vo výmere 19.716 m², a to za obdobie od 01.02.1993 do 01.10.1993. Súčasťou bol i jej nárok na zaplata náhrady za užívanie objektu píly. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, rozsudkom č.k. 9C 727/1993-140 zo dňa 17.11.1995 rozsudok súdu prvého stupňa č.k. 9C 727/1993-115 zo dňa 29.06.1995 v časti, v ktorej súd prvého stupňa žalobe vyhovel, zmenil tak, žalobkyňu priznal nárok na zaplata náhrady za obdobie od 01.02.1993 do 30.11.1993, za obdobie od 01.12.1993 do 01.02.1994 konanie zastavil a vo zvyšku predstavujúcom nárok na zaplata náhrady za užívanie C-KN parciel č. 2487/6, č. 2487/7 a časti C-KN parcely č. 2487/1 pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie zamietol. Na dovolanie Najvyšší súd SR rozsudok odvolacieho súdu v zmeňujúcej časti týkajúcej sa náhrady za užívanie objektu píly zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, ktorý rozhodol v predmetnej časti následne uznesením (čl. 161 spisu), ktorým rozsudok súdu prvého stupňa v uvedenej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne súd prvého stupňa rozsudkom pod č.k. 8C/227/1997-276 zo dňa 14.02.2005 žalobu žalobkyne v tejto časti (náhrady za užívanie objektu píly) zamietol s odôvodnením, že píla v spornom období nebola vecou spôsobilou byť predmetom užívania.

18. Zo spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 4C/363/1997 konajúci súd zistil, že pôvodná žalobkyňa sa domáhala voči žalovanému náhrady za užívanie nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, a to C-KN parciel č. 2487/1 až č. 2487/8, č. 2483 a č. 2485. za obdobie od 01.09.1994 do 31.08.1994 a od 01.09.1994 do 01.02.1997. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, rozsudkom č. k. 8Co 291/2007-159 zo dňa 22.04.2008 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, (ktorým súd žalobu zamietol), a žalobe v celom rozsahu vyhovel. Pri určení výšky bezdôvodného obohatenia súd vychádzal z potvrdení Obce Stará Bystrica pripojených k žalobe.

19. V posudzovanom prípade bolo predmetom sporu a dokazovania vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle ust. § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (citovaných v napadnutom rozhodnutí). Vzhľadom k úmrtiu pôvodnej žalobkyne došlo k zmene pôvodnej žaloby, ktorú konajúci súd pripustil. Aktuálne je predmetom sporu určenie pohľadávky z vyššie uvedeného titulu do dedičstva po pôvodnej žalobkyňi. Pri skúmaní procesných podmienok takejto určovacej žaloby v súlade s § 137 písm. c) CSP a § 78 CSP sa nadväzne na to okresný súd zaoberal otázkou nalievavého právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určení, t.j., či tu právo právnej predchodkyne žalobkyne, a to právo nositeľa pohľadávky vo výške 7.142,00 Eur, ku dňu jej úmrtia bolo alebo nie. Zároveň sa pri žalobe o určenie do dedičstva sa súd zaoberal aj otázkou núteného spoločenstva, keď je potrebné, aby stranami v spore boli všetci do úvahy prichádzajúci dedičia poručiteľa. V danom prípade súčasná žalobkyňa je jedinou dedičkou po pôvodnej žalobkyňi, čo vyplynulo z pripojeného dedičského spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 6D/18/2014, no najmä zo zápisnice o predbežnom vyšetrení zo dňa 25.03.2014 na čl. 7 označeného spisu a tiež z osvedčenia o dedičstve zo dňa 16.10.2014 na jeho čl. 57. Obidve procesné podmienky považoval prvoinštančný súd za splnené.

20. Pôvodná žalobkyňa sa domáhala žalobou zaplattenia bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že v rozhodnom období, ktoré vymedzila od 10.12.2006 do 10.12.2008, žalovaný užíval jej nehnuteľnosti - pozemky zapísané na LV č. XXXX, v k. ú. P. Q. bez právneho dôvodu. Vzhľadom k čiastočnému plneniu žalovaným L. F. zobrala žalobu v časti o zaplattenie sumy 746,20 Eur späť, no zotrvala na zaplattení sumy 7.142,00 Eur. Keďže pôvodná žalobkyňa v priebehu sporu zomrela, do jej práv vstúpila jej jediná právna nástupkyňa - dcéra Mgr. L. P., ktorá na žalobe zotrvala. Nakoľko sa jednalo o otázku existencie práva pôvodnej žalobkyne, súd v súlade s procesným návrhom právnej nástupkyne pripustil navrhovanú zmenu žalobného petitu. Medzi stranami sporu bolo nesporné, že medzi pôvodnou žalobkyňou a žalovaným nebola na sporné pozemky uzavretá nájomná, či kúpna zmluva, a ani to, že napokon ani to, že žalovaný v rozhodnom období užíval a dodnes užíva, pozemky zapísané na LV č. XXX, pre k. ú. P. Q. v prospech pôvodnej žalobkyne (v súčasnosti v prospech jej právnej nástupkyne), a to celú ňou označenú výmeru. Predseda žalovaného sám na pojednávaní pred súdom uviedol, že PD Stará Bystrica užíva celý areál v rámci jeho oplotenia, kde sa (okrem iných), nachádzajú aj všetky sporné parcely. Žalovaný však rozporoval otázku vlastníckeho práva žalobkyne k C-KN parcelám č. 2487/1 a č. 2487/7 a s ňou súvisiacu otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne vo vzťahu k vydaniu bezdôvodného obohatenia titulom užívania týchto dvoch parciel, poukazujúc na spor vedený na Okresnom súde Čadca sp. zn. 9C/797/1993.

21. Súd považoval pôvodnú žalobkyňu L. F. za aktívne legítimovanú vo vzťahu k vydaniu bezdôvodného obohatenia žalovaným za užívanie všetkých parciel, keďže údaje vyplývajúce z katastra nehnuteľností v rozhodnom období považoval za hodnoverné, pravdivé, nakoľko nebol preukázaný opak (§ 70 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností). Vlastnícke právo právnej predchodkyne žalobkyne v rozhodnom období mal konajúci súd preukázané výpisom z listu vlastníctva č. XXX, pre k. ú. P. Q., predloženým pôvodnou žalobkyňou spolu so žalobou na čl. 6 spisu, z ktorého vyplýva, že vo vzťahu ku všetkým sporným parcelám bola menovaná v rozhodnom období ich výlučnou vlastníčkou. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. P. Q. na čl. 8 spisu, časti stavby, vyplýva, že na nehnuteľnostiach patriacich do výlučného vlastníctva právnej predchodkyne žalobkyne, boli v rozhodnom období a aj v súčasnosti sú umiestnené stavby patriace žalovanému. Jedná sa o nasledovné stavby: na C-KN parcele č. 2483 - sociálna budova, na C-KN parcele č. 2485 - sklad, na C-KN parcele č. 2487/4 - kotolňa, na C-KN parcele č. 2487/3 - drevovýroba, na C-KN parcele č. 2487/7 - prístrešok.

22. V danej súvislosti súd prvej inštancie zdôraznil, že nie je viazaný rozhodnutím vydaným v inom súdnom spore. Zároveň prezentoval názor, že každý si má strážiť a chrániť svoje práva. Pokiaľ aj žalovaný poukazoval na vlastnícke právo tretieho subjektu - Urbariátu Stará Bystrica, ku dňu rozhodovania súdu nebolo tvrdené ani produkované podanie žaloby takýmto subjektom. Napokon predsedovia urbariátu, ktorý boli v tomto spore vypočutí ako svedkovia, a to tak pôvodný predseda Ing. N. P., ako aj jeho súčasný predseda J. P., uviedli, že žalobu urbariát na súd nepodal, vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam si neuplatnil a pozemky nevysporiadal. Námietky žalovaného ohľadne nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na uplatňovanie časti nároku, boli známe i v čase prvého rozhodovania krajského súdu, ktorý v rámci svojho zrušujúceho uznesenia neuložil súdu prvej inštancie dokazovať vlastnícke právo žalobkyne. Napokon, vlastníckym právom žalobkyne sa nezaoberal bližšie ani súd rozhodujúci vo veci Okresného súdu Čadca sp. zn. 4C/363/1997. Ako irelevantnú vyhodnotil súd námietku žalovaného, že pôvodná žalobkyňa v predchádzajúcich sporoch požiadala žalovaného o vydanie bezdôvodného obohatenia za menšiu výmeru pozemkov.

23. Vo vzťahu k zisťovaniu, v akom rozsahu žalovaný v rozhodnom období sporné nehnuteľnosti pôvodnej žalobkyne užíval okresný súd uviedol, že pri svojom rozhodovaní vychádzal najmä z obsahu spisového materiálu v aktuálne prejednávanej veci, najmä z grafického náčrtu znalca Vladimíra Hrošovského na čl. 79, v ktorom znalec vyznačil a červenou farbou ohraničil plochu, ktorú podľa pôvodného vyjadrenia žalovaného žalovaný nerozporoval, že ju v rozhodnom období užíval a naďalej užíva a že táto vlastnícky skutočne patrila v spornom období právnej predchodkyne žalobkyne, (teraz žalobkyne), ide o užívanie pozemkov v rozsahu zodpovedajúcom výmere 7.720 m². Po zrušení prvého rozsudku okresného súdu odvolacím súdom sám žalovaný v zastúpení svojím predsedom, na tomto náčrte označil, že užíva aj nehnuteľnosti, ktoré do vyznačenej plochy nepatria, a to všetky v rámci svojho oplotenia. Súd teda vychádzal z vyjadrenia samotného predsedu žalovaného, ktorý na tomto náčrte pred súdom označil oplotenie areálu, ktorý reálne poľnohospodárske družstvo v spornom období užívalo a aj naďalej užíva, avšak mimo červenej hranice rozporoval vlastnícke právo a teda aktívnu vecnú legitímáciu právnej predchodkyne žalobkyne i súčasnej žalobkyne v spore. Aj z uvedeného náčrtu je zrejmé, že žalovaný užíval a užíva všetky sporné nehnuteľnosti, ktoré vlastnícky

podľa výpisu z listu vlastníctva platného v rozhodnom období patrili právnej predchodkyňi žalobkyne, ktorých je v súčasnosti vlastníčkou žalobkyňa.

24. Spornou bola v tomto spore bola aj výška bezdôvodného obohatenia ako ekvivalentu nájomného za 1 m². Obe strany sporu predložili do spisu súkromné znalecké posudky na preukázanie jeho výšky. Žalovaný predložil súdu dokonca znalecký posudok vypracovaný znalcami z dvoch odborov, no následne zotrval iba na znaleckom posudku Ing. Pohančénikovej, znalkyne z odboru poľnohospodárstva a žiadal, aby bolo bezdôvodné obohatenie určené podľa § 10 ods. 1 zákona č. 504/2003 Z. z., z ktorého vyplýva, že výška nájomného je najmenej 1 % z hodnoty poľnohospodárskej pôdy určenej podľa osobitného predpisu, konkrétne podľa ust. § 43 ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva obvodných pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách s tým, že podrobnosti o určení hodnoty pozemkov sú ustanovené vo vyhláske č. 38/2005 Z. z. o určení hodnoty pozemkov a porastov na nich na účely pozemkových úprav. Podľa názoru okrasného súdu ust. § 10 ods. 1 citovaného zákona vychádza pri určovaní výšky nájmu z predpokladu, že sa jedná o poľnohospodársku pôdu s určenou BPEJ. V prejednávanej veci však predmetné pozemky do tejto kategórie nespádajú. V celom rozsahu ide o plochy zastavané poľnohospodárskymi budovami. Citovanú vyhlásku č. 38/2005 Z. z. nie je preto možné v prejednávanej veci aplikovať. Na predmetné pozemky nie je možné vydať BPEJ, nakoľko ide o zastavanú plochu a nie je teda možné určiť výšku bezdôvodného obohatenia v súlade s § 10 ods. 1 zákona č. 504/2003 Z. z., ale podľa vyhlásky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty.

25. V zmysle § 2 zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých predpisov, pozemok na účely tohto zákona je taký pozemok, ktorý je poľnohospodárskou pôdou, alebo časť tohto pozemku, pozemok zastavaný stavbou na poľnohospodárske účely do 24.06.1991, ako aj iný pozemok prenechaný na poľnohospodárske účely, alebo časť tohto pozemku; ustanovenia osobitného predpisu (2a) tým nie sú dotknuté. Osobitným predpisom podľa 2a poznámky je vyhláska úradu Geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 79/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady SR o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý bol zrušený vyhláskou č. 461/2009 Z. z.

26. Podľa § 2 písm. b) zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, poľnohospodárskou pôdou je produkčne potencijnálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností (ďalej len kataster") ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávnaté porasty. Hodnota pozemku, ktorý tvorí poľnohospodársku pôdu a ostatnú plochu sa v zmysle § 1 vyhlásky Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 38/2005 Z. z. určuje podľa pôdno-ekologických jednotiek a príslušných sadzieb uvedených v prílohe zákona. Bonitovanou pôdno-ekologickou jednotkou (BPEJ) je klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti.

27. V posudzovanom prípade nie je predmetom sporu určenie výšky nájomného, ale bezdôvodné obohatenie, pričom pri určení výšky bezdôvodného obohatenia sa vychádza z výšky obvyklého nájomného pozemku, ktorého užívanie je dôvodom vzniku bezdôvodného obohatenia. Pozemky, ktorých užívanie je v danom prípade dôvodom vzniku bezdôvodného obohatenia, nie sú poľnohospodárskym pozemkom s určenou BPEJ.

28. Zároveň súd zdôrazní, že v danom prípade všetky sporné parcely predstavujú čo do druhu pozemku zastavané plochy a nádvoría, t.zn., že nie sú poľnohospodárskou pôdou, ktorej by bola pridelená bonitovaná pôdnoekologická jednotka (ďalej len BPEJ). K tejto skutočnosti žalovaný v priebehu sporu neprodukoval žiaden dôkaz. Hoci bolo nesporné, že sporné pozemky slúžia na poľnohospodárske účely, (keďže ide o pozemky na poľnohospodárskom dvore čiastočne zastavanom poľnohospodárskymi stavbami, ktoré boli vybudované do 24.06.1991), táto skutočnosť sama o sebe nebola rozhodujúcou. Ustanovenie § 10 ods. 1 zákona č. 504/2003 Z. z., na ktoré poukazoval žalovaný, v zmysle ktorého na vznik zmluvy o nájme pozemku podľa § 1 ods. 2 písm. a) alebo písm. c) na poľnohospodárske účely pri prevádzkovaní podniku sa vyžaduje dohoda o výške nájomného alebo o spôsobe jej určenia, pričom výška nájomného je najmenej 1% z hodnoty poľnohospodárskej pôdy určenej podľa osobitného predpisu, vychádza pri určovaní výšky nájmu z predpokladu, že sa jedná o poľnohospodársku pôdu s určenou BPEJ, čo v tomto spore predmetné pozemky nie sú. V celom rozsahu sa jedná o plochy zastavané poľnohospodárskymi budovami. S poukazom na judikatúru súdov, vrátane rozsudku Krajského súdu Žilina sp. zn. 11Co/217/2013 zo dňa 31.03.2014, je v danom prípade dôvodné použitie a postup podľa vyhlásky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty. V danej súvislosti konajúci súd zdôraznil, že žalovaný je právnickou osobou podnikajúcou, ktorá už v čase začatia

výstavby nebola vlastníkom sporných pozemkov, ako aj na predmet podnikania žalovaného a účel, na ktorý žalovaný pozemky pôvodnej žalobkyne v rozhodnom období využíval, čo však nemôže byť na ujmu pôvodnej žalobkyne ako pôvodnej vlastníčky, ktorej právo je garantované samotnou Ústavou SR. 29. Pri určovaní výšky bezdôvodného obohatenia okresný súd preto vychádzal zo žalobkyňou predloženého znaleckého posudku Doc. Ing. Jána Svrčeka, CSc. (č. I. 316 spisu), z ktorého vyplynula dokonca vyššia hodnota za 1 m², než bola uplatnená žalobou. Jedná sa o sumu 0,363 Eur/1m²/1rok, zatiaľ čo žalobou bola uplatnená suma 0,33 Eur/1m²/1rok. Žalobkyňa na žalobe zotrvala aj po doručení znaleckého posudku a nerozšírila ju. Súd je žalobou viazaný a v spore rozhodoval o žalobe žalobcu, a nie o obrane žalovaného. Žalobkyňa produkovala súkromný znalecký posudok, ktorý žalovaný nenamietal, keď nekonkretizoval svoje výhrady, či námietky voči nemu. Žalovaný len poukazoval na svoj znalecký posudok vypracovaný znalcom z odboru poľnohospodárstva. Jeho prípadný nesúhlas so súkromným znaleckým posudkom žalobkyne nemožno nahradiť súkromným znaleckým posudkom predloženým žalovaným bez produkovania akýchkoľvek konkrétnych výhrad ku znaleckému posudku produkovanému v spore žalobkyňou. Nie je povinnosťou súdu tieto znalecké posudky porovnávať a zisťovať rozdiely a skúmať ich dôvody. Žalovaný teda toto svoje právo nevyužil

30. Na základe uvedených skutočností a dôvodov okresný súd žalobe v rozsahu, ktorý zostal predmetom sporu po jej čiastočnom späťvzati, ako dôvodnej vyhovel a ďalšie dôkazy navrhnuté stranami sporu z dôvodu hospodárnosti konania ako neúčelné nevykonal.

31. Dôkaz navrhnutý stranou žalobkyne - vylúčením znalca Ing. Svrčeka súd nevykonal z dôvodu, že v danom prípade dospel k záveru, že v danej veci je potrebné vychádzať zo znaleckého posudku vypracovaného znalcom z odboru stavebníctva, pričom žalobkyňou navrhovaný znalec z odboru stavebníctva sa mal vyjadrovať k rozdielnym záverom v posudkoch dvoch znalcov z rôznych odborov, čo podľa názoru súdu v danom prípade nie je v jeho kompetencii. Zároveň podľa názoru súdu nejde o otázku, na ktorej zodpovedanie sú potrebné odborné vedomosti, ale ide o otázku právnu, ako aj vo vzťahu k tomu, že žalobkyňa žiadala znalca vypočuť k tomu, aký právny predpis sa v danom prípade pri vypracúvaní znaleckého posudku použije. Ďalej súd nevykonal ani dôkaz navrhnutý stranou žalovaného, a to znalecké dokazovanie znalcom Ing. Polkom, znalcom z odboru geodézie a kartografie, k otázke vlastníckeho práva žalobkyne vo vzťahu k parcelám C-KN č. 2487/1 a č. 2487/7. Vychádzal totiž z údajov vyplývajúcich z katastra nehnuteľnosti aktuálnych v rozhodnom období, v ktorom bola vlastníčkou sporných nehnuteľnosti právna predchodkyňa žalobkyne, do dedičstva po ktorej žiadala žalobkyňa pohľadávku z bezdôvodného obohatenia voči žalovanému určiť. Aj z aktuálneho listu vlastníctva na sporné nehnuteľnosti možno vyvodiť, že nik si na sporné nehnuteľnosti nečiní nároky, resp. vlastnícke právo k nim si neuplatňuje. V tejto súvislosti súd poukázal aj na vyjadrenie svedka, samotného predsedu urbaniátu ako subjektu, ktorému má podľa tvrdení žalovaného svedčiť vlastnícke právo k sporným dvom parcelám C-KN č. 2487/1 a č. 2487/7. Zároveň konajúci súd zdôraznil, že nie je viazaný rozhodnutím vydaným v inej veci, v danom prípade vo veci Okresného súdu Čadca sp. zn. 9C/727/93, a to aj vzhľadom k tomu, že v označenom spore sa nejednalo o totožný predmet sporu (totožné parcely, a ani ich výmeru).

32. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP, keď úspešnej žalobkyne priznal ich náhradu voči žalovanému, ktorý nemal úspech v spore v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady súd rozhodne samotným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku, v súlade s § 262 ods. 2 CSP.

33. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a súčasne prizná žalovanému nárok na náhradu prvoinštančného i odvolacieho konania v rozsahu 100 %; alternatívne navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

34. Primárne odvolateľ namietal, že výrok I. považuje za neurčitý, nejasný a nezrozumiteľný. Podľa jeho názoru pohľadávka, ktorá má patriť do dedičstva, je nedostatočne identifikovaná, nie je zrejmý, jej právny dôvod, resp. titul a ani to, akého obdobia sa týka. Ak má byť pohľadávka určená nezameniteľným spôsobom, musí byť definovaná právnym dôvodom a výškou, prípadne i obdobím, ak má ísť o plnenie za určitý konkrétny čas. Záväzný je výrok rozsudku, a preto nie je možné odvolávať sa na jeho odôvodnenie, keďže podľa neho musí orgán prejednávajúci dedičstvo i postupovať. Orgán prejednávajúci dedičstvo nemôže prevziať z výroku napadnutého rozsudku viac, než je v ňom uvedené. Označená vada má za následok zrušenie napadnutého rozsudku bez ďalšieho. Okrem toho napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie trpí vadou, že neboli splnené procesné podmienky. Podľa názoru žalovaného okresný súd nesprávne, neúplne a nedostatočne zistil skutočný stav veci a

nevykonával dôkazy predložené žalovanou sporovou stranou, keďže nevyhodnotil, resp. sa nevysporiadal s písomným dôkazom, a to listom Obvodného pozemkového úradu v Čadci zo dňa 03.03.2011, založeným v spise. Z uvedenej listiny vyplýva, že parcela E-KN č. 1296 zapísaná v PK vložke 1283 v k.ú. P. Q., ktorá je identická s parcelou C-KN č. 2487/6 a C-KN parc. č. 2487/7 a časťou parcely C-KN č. 2487/1 bola v minulosti celá vlastníctvom bývalých urbarialistov Obce Stará Bystrica v zmysle záznamu zo dňa 04.03.1943, Č.d. 416. Skutočnosť, že pozemkové spoločenstvo Urbár Stará Bystrica, p.s. si neuplatnilo na nehnuteľnosť E-KN parc. č. 1294 v k.ú. P. Q. reštitučný nárok, ešte neznamená, že to nebolo jeho vlastníctvo. Uvedenú skutočnosť potvrdil aj znalecký posudok Ing. Anny Tomašcovej, ktorý je súčasťou spisu Okresného súdu Čadca sp.zn. 9C/727/1993, na ktorý sa žalovaný v priebehu sporu odvolával a žiadal ho pripojiť aj odvolací súd v predchádzajúcich konaniach. Túto skutočnosť potvrdil napokon aj Najvyšší súd SR v rozsudku sp.zn. 2Cdo/56/1996 zo dňa 30.09.1996, ktorý na strane 5 svojho rozhodnutia jednoznačne konštatoval, že právny predchodca žalobkyňa L. F. a terajšej žalobkyne Mgr. L. P. F. U. nebol vlastníkom vyššie uvedenej pozemkovej parcely, ktorá je identická s vyššie uvedenými C-KN parcelami, a teda žalobkyňa ani jej právna predchodkyňa ich nemohli nadobudnúť dedením od svojho právneho predchodcu, (od ktorého si odvodzujú svoje právo), nárok na plnenie z titulu bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie tiež opomenul vyhodnotiť dôkaz vyplývajúci zo znaleckého dokazovania vykonaného Ing. Polkom, znalcom z odboru geodézie a kartografie, k otázke vlastníckeho práva žalobkyne vo vzťahu k parcelám C-KN č. 2487/1, č. 2487/7 a č. 2487/6. Ak toto znalecké dokazovanie nariadil súd, mal aj naň prihliadnúť a vyhodnotiť ho. Konajúci súd napriek tomu pri svojom rozhodovaní vychádzal len z údajov vyplývajúcich z katastra nehnuteľností aktuálnych v rozhodnom období, čo ho následne viedlo k nesprávnemu rozhodnutiu. Je teda zrejme, že okresný súd nevyhodnotil vyššie uvedené dôkazy jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti, čoho následkom je nesprávne právne posúdenie veci. Prvoinštančný súd pritom argumentoval, že považoval za hodnoverné a pravdivé údaje vyplývajúce z katastra nehnuteľností v rozhodnom období, keďže nebol preukázaný opak. Žalovaný však namietal, že v prípade spochybnenia vlastníctva, ku ktorému i v tomto konaní nesporne došlo, musí súd predovšetkým prejudiciálne skúmať otázku vlastníckeho práva, a to nielen podľa zápisov v katastri nehnuteľností, ale i podľa skutočného stavu, nakoľko v zmysle § 71 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z. z. v znení neskorších doplnkov jednoznačne platí, že údaje katastra, ktorými je vyvrátená (spochybnená) hodnovernosť, sa nesmú používať. V prejednávanej veci žalovaný dôvodne spochybnil vlastníctvo, na základe ktorého žalobkyňa uplatňuje v spore svoj nárok, a preto ho bol konajúci súd povinný preskúmať. Odmietnutím vyriešenia tejto prejudiciálnej otázky napriek dôvodnému spochybneniu vlastníctva žalobkyne vo vzťahu k časti sporných nehnuteľností došlo vo vzťahu k žalovanému k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae). Spochybnenie tejto základnej podmienky uplatnenia žalovaného nároku bolo pritom podložené relevantnými argumentmi žalovanej sporovej strany, s ktorými sa bol súd povinný vysporiadať. V prípade, že ide o otázku odborného charakteru, súd nebol oprávnený prikloniť sa k jednému znaleckému posudku (vyhotovenému znalcom Ing. Doc. Svrčekom), ale jeho povinnosťou bolo zabezpečiť si zjednocujúce kontrolné odborné stanovisko (kontrolný znalecký posudok), ktorý by vyhodnotil závery znaleckých posudkov v tejto veci. Priklonenie sa k záverom jedného znaleckého posudku bez vyhotovenia kontrolného znaleckého posudku nie je prípustné a je v rozpore s ustálenou praxou súdov. Ide o vadu v zistení skutkového stavu majúcu za následok zrušenie odvolaním napadnutého rozhodnutia bez ďalšieho. Závery znaleckého posudku môžu mať jednak formálne vady (nemajúce vplyv na jeho závery), ale môžu mať i vady zásadného charakteru (ktoré majú vplyv na správnosť jeho záverov). Takéto hodnotenie si však súd nemôže urobiť sám. K tomu je potrebné prihliadnúť i na právne argumenty, ktorými sa žalovaný v priebehu prvoinštančného konania bránil a ktoré sú uvedené i v ňom označených rozhodnutiach, ktoré sú tiež súčasťou znaleckého posudku Ing. Pohanchénikovej. Nereflektovanie na ne a zároveň nepresvedčivé a nedostatočné odôvodnenie odklonu od rozhodnutí v označených sporoch nemôže v podmienkach civilného sporového konania obstáť. Rovnako neobstojí argumentácia súdu prvej inštancie, že nie je viazaný rozhodnutím súdu v inom spore. Ide o totožnú situáciu a podľa judikatúry ESLP majú byť súdne rozhodnutia v podobných veciach predvídateľné, ibaže odklon by bol náležite zdôvodnený, k čomu však v danom prípade vôbec nedošlo. V danej súvislosti odvolateľ poukázal na články 2 ods. 2 a 3 CSP. Pre rozhodnutie tohto sporu je irelevantné, že nebola podaná žaloba o určenie vlastníckeho práva zo strany Pozemkového spoločenstva Urbár Stará Bystrica, p.s.. Rovnako neobstojí ani argumentácia súdu, že boli v spore vypočutí dvaja svedkovia (terajší predseda pozemkového spoločenstva Urbár Stará Bystrica, p.s. Ing. N. P. a tiež jeho predchádzajúci predseda J. P.), ktorí sa zhodne vyjadrili, že pozemkové spoločenstvo si neuplatňovalo vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré podľa listu vlastníctva patria žalobkyňi, keďže tieto patrili jej právnenému predchodcovi, ktorý ich užíval od roku 1940. Tieto svedecké výpovede označil odvolateľ za nevierohodné, keďže podľa záznamu

zo dňa 04.03.1943, Č.d. 416, založeného na Obvodnom pozemkovom úrade v Čadci, je zrejmé, že časť nehnuteľnosti bola vlastníctvom bývalých urbarialistov Obce Stará Bystrica. Odvolateľ mal za to, že J. P. ako bývalý predseda Pozemkového spoločenstva Urbár Stará Bystrica, p.s., ktorý je t.č. členom predsedníctva urbáru, si neuplatňoval reštitučný nárok a ani nepodával určovaciu žalobu, že časť týchto nehnuteľností patrí Pozemkovému spoločenstvu Urbár Stará Bystrica, p.s. aj z toho dôvodu, že ide o blízku osobu - manžela terajšej žalobkyne a zaťa predchádzajúcej žalobkyne L. F. (§ 116 Občianskeho zákonníka). V konaní pred súdom prvej inštancie bola tiež sporná výška bezdôvodného obohatenia. Žalovaný pri určovaní výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal z ust. § 10 zákona č. 504/2003 Z. z., v ktorom je presne vyšpecifikované, ako sa má ohodnocovať cena za zastavané pozemky, na ktorých sú postavené budovy výslovne slúžiace na poľnohospodárske účely, postavené do 24.06.1991. Argumentoval tým, že pri určovaní ceny za zastavané pozemky pod budovami slúžiacimi na poľnohospodárske účely je potrebné postupovať podľa vyššie uvedenej právnej úpravy, a nie podľa vyhlášky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty, poukazujúc na iné rozhodnutia, či už okresných alebo krajských súdov SR, ktoré sú súčasťou znaleckého posudku. Žalovaný nesúhlasil ani s argumentáciou okresného súdu, že nie je jeho povinnosťou tieto znalecké posudky porovnávať a zisťovať rozdiely, či skúmať ich dôvody. V zmysle článku 15 ods. 2 CSP žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu a vo vydanom rozhodnutí chýba odôvodnenie, prečo súd pri svojom rozhodovaní vychádzal pri výške bezdôvodného obohatenia výlučne zo znaleckého posudku vypracovaného Ing. Doc. Svrčekom vyhotoveného v zmysle vyhlášky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty. V tomto konaní bolo nesporné preukázané, že žalovaný sa v priebehu konania aj pred podaním žaloby na súd pokúšal s právnou predchodkyňou žalobkyne uzatvoriť kúpnu, resp. nájomnú zmluvu. Spornou však vždy zostala kúpna cena alebo cena za nájom/m². Samotná žalobkyňa, resp. jej právna predchodkyňa sa teda podieľali na udržiavaní takéhoto protiprávneho stavu. O tom svedčia i viaceré súdne spory vyvolané žalobkyňou (jej právnou predchodkyňou), odmietajúc snahu žalovaného uzavrieť kúpnu alebo nájomnú zmluvu. Takéto správanie odvolateľ označil za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Nespornou v prejednávanej veci je aj skutočnosť, že žalovaný mal vždy tieto nehnuteľnosti prenajaté od Slovenskej republiky - Obvodného úradu v Čadci, neskôr od Slovenskej republiky - Slovenského pozemkového fondu (roky 2003, 2004 a nasl.) na základe zmlúv o nájme majetku štátu podľa zákona č. 278/1993 Zb., kedy v zmysle § 18 sa cena za nájom pohybovala okolo 2,00 Sk/m² (t.j. cca 0,066 Eur/m²). Aj táto skutočnosť potvrdzuje, že sa jedná o pozemky slúžiace na poľnohospodárske účely. Z tohto dôvodu sa žalovanému javí správna cena za nájom vyčíslená v zmysle právnej úpravy v zmysle zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov.

35. Zároveň odvolateľ namietal aj rozhodnutie okresného súdu o trovách konania. Podľa jeho názoru v posudzovanom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v tom, že žalovaný nezavinil, ani sa nepodieľal na vzniku stavu, že jeho budovy ležia sčasti na sporných parcelách žalobkyne a aj s prihliadnutím na skutočnosť, že vlastníctvo parcel, od ktorých si žalobkyňa odvodzuje žalovaný nárok, je sporné a spornosť tohto vlastníckeho práva bola relevantnými argumentmi žalovaného náležite doložená. Za takéhoto stavu je priznanie trov prvoinštančného konania v rozpore s dobrými mravmi a so spravodlivým usporiadaním vzťahov medzi účastníkmi a tiež by bolo v rozpore aj s článkom 2 ods. 2 CSP. Žalovaný žiadal pri rozhodovaní trov konania prihliadnúť na individuálne okolnosti tohto sporu s tým, že nezavinil a nepodieľal sa na jeho vzniku. Pravdou je, že žalovaný dopláca na právny režim a nie je dôvod, aby bol potrestaný dvakrát, t.j. ešte aj náhradou trov konania. Priznanie náhrady trov v prospech žalobkyne by za žiadnych okolností nemohlo byť v súlade s legitímnym očakávaním, že spor bude rozhodnutý spravodlivo. Princípy všeobecnej spravodlivosti (článok 4 ods. 2 CSP) v tomto konkrétnom prípade neumožňujú, aby žalovaný znášal popri nároku ešte i trovy konania, pokiaľ by prejavil ochotu zaplatiť primerané nájomné v zmysle ním doložených podkladov a dôkazov, ktorá výška odplaty za užívanie je v súlade aj s rozhodovacou praxou súdov.

36. V zákonom stanovenej lehote, žalovaný podaním zo dňa 21.12.2017, v doplnil dôvody svojho odvolania. Uviedol, že napadnutý rozsudok je dvojnásobne prekvapivý a nepredvídateľný, bez náležitého a riadneho zdôvodnenia odklonu v rozpore s judikatúrou ESLP, s článkom 2 ods. 1 až 3 CSP, jednak od doloženej ustálenej súdnej praxe (rozhodnutia sú súčasťou znaleckého posudku Ing. Pohančenkovej, jedná sa o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v identickej veci) a jednak ešte aj od predbežného právneho názoru súdu vysloveného na pojednávaní dňa 18.10.2017. Judikatúra ESLP i CSP jednoznačne stanovujú mechanizmy zabezpečujúce právnú istotu a predvídateľnosť a neprekvapivosť súdnych rozhodnutí. Aby nevznikali neodôvodnené rozdiely v rozhodovacej praxi, odklon musí byť presvedčivo a náležite zdôvodnený, aby nevyvolával pochybnosti. Napadnutým

rozsudkom však došlo k presnému opaku. Všetky pochybnosti a nepredvídateľnosť rozhodnutia okresného súdu sú ešte zdvojnásobené nepredvídateľným a nezdôvodneným odklonom vyhovujúceho rozsudku vo veci samej od predbežného právneho názoru prezentovaného prvoinštančným súdom bez náležitého a riadneho odôvodnenia. Je nepochybné, že súd nie je viazaný svojím predbežným právnym názorom pri rozhodnutí vo veci samej. Nemôže však rozhodovať nepredvídateľne a prekvapivo a bez náležitého zdôvodnenia odklonu od prezentovaného predbežného názoru, a to ešte za situácie, keď od tohto času nedošlo ku žiadnej zmene skutkového stavu v neprospech žalobcu, a ani k zmene dôkaznej situácie, či k zmene právneho stavu. Žalovaný bol preto toho názoru, že okresný súd napadnutým rozhodnutím porušil jeho právo na spravodlivý proces.

37. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

38. Uviedla, že argumentáciu odvolateľa uvedenú v jeho opravnom prostriedku nie je možné akceptovať, pretože táto vychádza iba z jeho tvrdení a nezodpovedá objektívnym dôkazom, ktoré súd v konaní zabezpečil. Žalovaný neargumentuje k jednotlivým bodom rozsudku, v ktorých okresný súd skutkovo a právne argumentuje dôvody svojho rozhodnutia a dôkazy, z ktorých vychádzal a podrobným spôsobom rozoberá skutočnosti, ktoré mal v spore preukázané. Základom sporu bolo určenie výšky bezdôvodného obohatenia za rozhodné obdobie a z tohto skutkového tvrdenia sa odvíjalo aj dokazovanie v spore, ktoré prvoinštančný súd vo veci vykonal. Žalobkyňa v konaní preukázala, že je vlastníčkou sporných nehnuteľností, ktoré bez právneho titulu užíva žalovaný, a teda bol daný hmotnoprávny nárok na zaplatenie žalovanej istiny. Výška bezdôvodného obohatenia bola stanovená na základe znaleckého posudku predloženého žalobkyňou do spisu. Nebolo povinnosťou súdu suplovať povinnosti procesnej strany, tak ako to namieťa žalovaný v odvolaní, pretože by došlo k porušeniu zásady rovnosti strán a súd by sa nechoval ako nestranný arbiter. Znalecký posudok predložený žalobkyňou, tak ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku, tvoril podklad pre určenie výšky bezdôvodného obohatenia (bod 28. a 29. napadnutého rozsudku). Ďalšia argumentácia odvolateľa smeruje ku všeobecným tvrdeniam bez toho, aby sa konkrétne zaoberala skutkovými a právnymi pochybeniami súdu a z toho dôvodu ju nie je možné akceptovať.

39. Žalovaný vo svojej odvolacej duplike poukázal na svoju predchádzajúcu argumentáciu v spore i v podanom opravnom prostriedku, na ktorej zotrval. S odkazom na odvolacie dôvody akcentoval, že žalovaný v konaní zabezpečil množstvo dôkazov, ktorými preukázal, že žalobkyňa s prihladnutím na zásadu nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet nie je, ani nemôže byť vlastníkom časti sporných nehnuteľností, na ktorých stoja budovy žalovaného slúžiace na poľnohospodárske účely, za ktorých užívanie si žalobkyňa uplatňuje neprimeranú náhradu v rozpore s judikatúrou a znaleckým posudkom Ing. Ivety Pohančenkovej.

40. Žalobkyňa nepodala vo veci odvolaciu repliku.

41. Následne odvolací súd prípisom zo dňa 06.03.2020 vyzval, aby sa obidve procesné strany vyjadrili k novej aplikácii ust. § 137 písm. c/ CSP a ustanoveniam § 3, § 120 ods. 2, § 123, § 124, § 126 ods. 1 a § 135 Občianskeho zákonníka, ktoré doposiaľ pri doterajšom rozhodovaní veci neboli použité. Zároveň vyzval žalobcu, aby v stanovenej lehote odôvodnil aj existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanej určovacej žalobe.

42. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení zo dňa 10.03.2020 nenamietala aplikáciu vyššie uvedených zákonných ustanovení odvolacím súdom. K odôvodneniu naliehavého právneho záujmu v zmysle ust. § 137 písm. c) CSP uviedla, že žalobkyňa nemala inú možnosť, ako si uplatniť nárok na zaplatenie istiny, akou je podaná žaloba na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže žalovaný odmietol uzatvoriť so žalobkyňou nájomnú zmluvu a užíval nehnuteľnosti, ktoré v čase podania žaloby mala vo vlastníctve žalobkyňa, teda sa takýmto spôsobom obohatil na úkor žalobkyne. Mimosúdne nebolo možné sa so žalovaným dohodnúť.

43. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 12.03.2020 uviedol, že nemá výhrady k aplikácii príslušných zákonných ustanovení pri prejednávaní sporu. Dodal, že na ust. § 3 Občianskeho zákonníka poukazoval aj vo svojom opravnom prostriedku. K použitiu ust. § 135c Občianskeho zákonníka uviedol, že jednotlivé odseky tohto zákonného ustanovenia sú diametrálne odlišné, nie je preto zrejme, použitie ktorého

odseku prichádza do úvahy, aby sa mohol žalovaný k jeho použitiu vyjadriť. Podľa jeho názoru však prichádza do úvahy len aplikácia odseku 3, keďže použitie predchádzajúcich dvoch odsekov je vzhľadom na okolnosti prípadu vylúčené, nakoľko žalovaný rozdielny stav vlastníctva pozemkov a budov nezavinil a ide o dedičstvo právneho režimu spred roku 1989.

44. Ďalšie podania sporových strán v rámci odvolacieho konania neboli produkované.

45. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie žalovaného bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré je možné napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vymedzenom v ust. § 379 CSP s tým, že odvolacími dôvodmi je viazaný (§ 380 ods. 1 CSP) a toto rozhodnutie po dokazovaní vykonanom v súlade s ust. § 384 CSP na pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP) podľa ust. § 388 CSP zmenil spôsobom vyjadreným vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

46. Na pojednávanie konané na odvolacom súde dňa 17.06.2020 sa žalobkyňa nedostavila, hoci naň bola riadne a včas predvolaná a mala lehotu na prípravu pojednávania zachovanú. Splnomocnený zástupca žalobkyne ospravedlnil neúčast' svojej klientky na pojednávaní zo zdravotných dôvodov. Odvolací súd preto vec prejednal a rozhodoval v jej neprítomnosti (§ 180 CSP s použitím § 378 ods. 1 CSP).

47. Splnomocnený zástupca žalobkyne na pojednávaní žiadal rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. V celom rozsahu poukázal na svoje podania prezentované v rámci odvolacieho konania, na ktorých zotrval.

48. Zdôraznil, že pôvodná žalobkyňa L. F. sa žalobou domáhala voči žalobcovi vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie nehnuteľností, ktoré jej patria. Následne po jej smrti pokračovala v konaní jej jediná dedička a dcéra aktuálna žalobkyňa Mgr. L. P.. Nadväzne na túto situáciu reagovala žalobkyňa tak, že zmenila žalobu a žiadala určiť, že predmetná pohľadávka (žalovaná istina) patrí do dedičstva po pôvodnej žalobkyni, t.j. poručiiteľke L. F., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX, naposledy bytom P. Q.. XXX. Podľa názoru žalobkyne je to jediný procesne prípustný právny nástroj, ktorým môže žalobkyňa voči žalovanému uplatniť svoje nároky ako právna nástupkyňa pôvodnej žalobkyne. V danej súvislosti právny zástupca žalobkyne poukázal na obsah rozhodnutia súdu v dedičskej veci po pôvodnej žalobkyni sp.zn. 6D/18/2014. Táto pohľadávka v dedičskom konaní po pôvodnej žalobkyni nebola prejednaná a preto žaloba na plnenie v aktuálnej procesnej situácii preto neprichádza do úvahy.

49. Žalovaný vo svojej výpovedi na pojednávaní poukázal na svoju argumentáciu, ktorú sme prezentoval v štádiu prvoinštančného konania v rámci svojej procesnej obrany i v podanom opravnom prostriedku.

50. Čo sa týka naliehavého právneho záujmu na požadovanej určovacej žalobe, uviedol, že aktuálna žalobkyňa Mgr. L. P. bola už predtým vlastníčkou sporných nehnuteľností, ktoré nadobudla darovacou zmluvou okolo v roku 2009 od pani L. F.. Zároveň zdôraznil, že žalovaný neužíval sporné nehnuteľnosti nikdy bez právneho dôvodu a vždy sa podriadil aktuálnemu právnomu režimu, pod ktorý spadala úprava právnych vzťahov k sporným nehnuteľnostiam. Žalovaný mal snahu odkúpiť alebo prenajať si sporné nehnuteľnosti. Právna predchodkyňa žalobkyne ani samotná žalobkyňa však na tieto jeho ponuky nereagovali. Žalovaný však nemohol akceptovať ceny, ktoré od neho požadovala právna predchodkyňa žalobkyne, by boli pretože pre neho likvidačné. Následne boli tieto nehnuteľnosti odpredané tretej osobe - pánovi B. a aktuálne už predmetný list vlastníctva neeviduje žiadne nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne. S poukazom na uvedené skutočnosti žalovaný prezentoval názor, že by bolo namieste, aby odvolací súd v prípade, potvrdenia rozsudku okresného súdu, rozhodol o trovách konania v zmysle ust. § 257 CSP a nepriznal úspešnej žalobkyni nárok na ich náhradu. Zároveň uviedol, že pani L. F. žalovaný každoročne vyplácal nájomné. V roku 2002 to bolo za výmeru 7 189 m² x 2,- Sk vo výške 14.378,- Sk, za rok 2003 to bolo za výmeru 5 983 m² v sume 11.996,- Sk, rovnako tomu bolo aj v roku 2004. V roku 2005 to bolo za výmeru 5 776,5 m² bola vyplatená pani F. zo strany žalovaného suma 11.553,- Sk a v rokoch 2006, 2007 a 2008 jej vyplatil žalovaný za užívanie nehnuteľností o výmere 5 570 m² čiastku 11.140,- Sk. Za uvedené roky neboli zo strany pani F. vznesené žiadne námietky voči výške užívanej výmery. Žalovaný pritom vychádzal aj z právneho názoru prezentovaného vo vyššie označenom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR. Žalovaný je počas dlhého obdobia poľnohospodárskym družstvom a trvalo užíva spornú poľnohospodársku pôdu. Okrem iného existuje aj usmernenie ministerstva o ohodnocovaní poľnohospodárskej pôdy, a preto podľa názoru žalovaného výška bezdôvodného obohatenia určená napadnutým rozsudkom v zmysle

znaleckého posudku Doc. Ing. Svrčka nie je správna, keďže táto mala byť vypočítaná v súlade so zákonom č. 504/2003 Z. z. tak, ako ho vyčíslila vo svojom znaleckom posudku Ing. Pohančéniková. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný svojím správaním nezapríčinil vznik tohto sporu.

51. V priebehu pojednávania odvolací súd zopakoval a doplnil dokazovanie obsahom spisu, keď sa oboznámil najmä so žalobou právnej predchodkyne žalobkyne č.l. 1-2 spisu, dokladmi o zaplatení nájomného žalovaným za roky 2007, 2008 č.l. 25 spisu, uznesením Okresného súdu Čadca č.k. 8C/4/2009-45 zo dňa 08.06.2009 č.l. 45-46 spisu, rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 8C/4/2009-115 zo dňa 13.06.2009 č.l. 115-117 spisu, uznesením Krajského súdu v Žiline sp.zn. 6Co/354/2011 zo dňa 25.04.2012 č.l. 176-178 spisu, úmrtným listom pôvodnej žalobkyne č.l. 224 spisu, zmenou (úpravou) žaloby č.l. 229 spisu, uznesením o pripustení zmeny žaloby na pojednávaní dňa 28.06.2018 č.l. 311-314 spisu, pripojeným spisom Okresného súdu Čadca sp.zn. 6D/18/2018, výzvou Krajského súdu v Žiline v zmysle ust. § 382 CSP zo dňa 06.03.2020 č.l. 487-489, reakciou žalobcu na vyššie uvedenú výzvu odvolacieho súdu podľa § 382 CSP č.l. 491, reakciou žalovaného na predmetnú výzvu podľa § 382 CSP č.l. 494.

52. Ďalšie dôkazy alebo skutkové tvrdenia stranami sporu neboli v štádiu odvolacieho konania produkované.

53. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobou podanou na Okresný súd Čadca dňa 12.12.2008 sa pôvodná žalobkyňa L. F., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom P. Q. XX, ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX, domáhala zaplata sumy 237.640,- Sk (7.888,20 Eur) na tom skutkovom základe, že je vlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. P. Q. zapísaných na LV č. XXX presne špecifikovaných v bode 2. odôvodnenia tohto rozhodnutia. Žalovaný má na vyššie uvedených nehnuteľnostiach postavené stavby, ktoré sú evidované Správou katastra Čadca na LV č. XXXX pre k.ú. P. Q.. Napriek výzve právnej predchodkyne žalobkyne, ktorá žalovaného upozornila na užívanie jej vlastníctva bez právneho titulu, do podania žaloby nedošlo k vydaniu bezdôvodného obohatenia žalovaným za užívanie predmetných pozemkov v prospech žalujúcej sporovej strany, ani k uzatvoreniu nájomnej zmluvy. Pôvodná žalobkyňa L. F. iadala vydať bezdôvodné obohatenie za užívanie celkovej výmery pozemkov žalovaným vo výške 11 882 m², a to náhradu 10,- Sk/m² za rok, a to za obdobie od 10.12.2006 do 10.12.2008. V priebehu sporu právna predchodkyňa žalobkyne zobrala žalobu späť o zaplata sumy 746,20 Eur (už zaplatenú čiastku žalovaným), v dôsledku čoho Okresný súd Čadca uznesením č.k. 8C/4/2009-45 zo dňa 08.06.2009 konanie v tejto časti zastavil a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 01.07.2009. Ako bolo uvedené vyššie, pôvodná žalobkyňa L. F. dňa XX.XX.XXXX zomrela. Z dedičského spisu po uvedenej poručiťke (spis Okresného súdu Čadca sp.zn. 6D/18/2014, Dnot 40/2014) mal odvolací súd preukázané, že jedinou dedičkou po uvedenej poručiťke je jej dcéra Mgr. L. P., rod. F., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, bytom P. Q. XXX. Uznesením Okresného súdu Čadca č.k. 6D/18/2014-57, Dnot 40/2014 zo dňa 16. októbra 2014, právoplatným dňa 14.11.2014, súd vydal majetok nepatrnej hodnoty pozostávajúci z nehnuteľností zapísaných na listoch vlastníctva kat. úz. P. Q. na LV č. XXXX pod B1 podiel 1/1 KNC parc. č. 3445/4 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 28 m² v cene 84,00 Eur, LV č. XXX pod B1 v podiele 1/1 (bez parciel) a nehnuteľnosti zapísané v pozemkovej knihe kat. úz. P. Q. na meno F. U., po ktorom poručiťka dedila podľa sp.zn. D 271/74 a sp.zn. D 304/92 zapísaných vo vložkách č. 1118 pod B2 podiel 1/1 parcela č. 5189 - zastavaná plocha, stav neidentický, parc. č. 5190 - orná pôda, stav neidentický, parc. č. 5624 - zastavaná plocha, stav neidentický, a vo vložke č. 1222 pod B2 podiel 5/20 parc. č. 5186 - orná pôda, stav neidentický, spolu v cene 580,00 Eur, dcére poručiťky Mgr. L. P., rod. F., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX., bytom P. Q. XXX, ktorá sa postarala o pohreb poručiťky a konanie zastavil (výrok I.). Zároveň určil odmenu a hotové výdavky notára.

54. Podaním zo dňa 28.04.2014 žalobkyňa zmenila pôvodnú žalobu, ktorú pripustil okresný súd na pojednávaní konanom dňa 28.06.2018. Tým došlo v prejednávanej spore ku zmene pôvodnej žaloby na plnenie (o vydanie bezdôvodného obohatenia) na žalobu určovací (o určenie, že pohľadávka patrí do dedičstva po právnej predchodkyňke žalobkyne). Z uvedeného dôvodu odvolací súd primárne skúmal naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanej určovacej žalobe v zmysle § 137 písm. c) CSP.

55. V zmysle ust. § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

56. Základným procesným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby (akou je aj žaloba v preskúmvanej veci) je v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. (teraz § 137 písm. c) CSP - poznámka odvolacieho súdu) existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Rešpektujúc zásadu hospodárnosti konania sa súd musí zaoberať otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe už po začatí konania, pričom naliehavý právny záujem na požadovanom určení musí byť daný aj v čase rozhodovania. Určovacia žaloba má preventívny charakter, má miesto jednak tak, kde možno pomocou nej eliminovať stav ohrozenia práva alebo neistoty v právnom vzťahu a k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť inak. V prípadoch, v ktorých určovacia žaloba účinnejšie než iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu a jej prostredníctvom možno dosiahnuť úpravu tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov účastníkov. Tieto funkcie určovacej žaloby korešpondujú práve s podmienkou naliehavého právneho záujmu; ak nemožno v konkrétnom prípade očakávať, že ich určovacia žaloba bude plniť, nebude ani naliehavý právny záujem na takomto určení. Ak súd zamietá určovaciu žalobu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, je vylúčené, aby súčasne žalobu preskúmal po vecnej stránke (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/111/2008 zo dňa 30.06.2009).

57. Existenciou naliehavého právneho záujmu žalobcu na ním požadovanom určení, je teda súd oprávnený zaoberať sa z úradnej povinnosti v každom štádiu konania.

58. Z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/69/2008 zo dňa 25. júna 2009, vyplýva, že ... „spornosť otázky, čo patrí do dedičstva, je aktuálna iba medzi dedičmi. Medzi dedičmi a tretími osobami žaloba o určenie do dedičstva nič nevyrieši (právne postavenie dedičov sa nezmení a na základe takéhoto požadovaného určenia veci z dedičstva nenadobudnú), preto na ich strane absentuje naliehavý právny záujem na požadovanom určení (§ 80 písm. c) O.s.p. - aktuálne § 137 písm. c) CSP - poznámka odvolacieho súdu), pričom nedostatok naliehavého právneho záujmu sám o sebe odôvodňuje zamietnutie návrhu (aktuálne žaloby - poznámka odvolacieho súdu). Možným riešením by bola iba žaloba na plnenie tak, ako aj v prejednávanej veci bola pôvodne podaná, ktorú však navrhovatelia so súhlasom súdu zmenili.“

59. V prejednávanej veci sa teda jedná o identickú procesnú situáciu ako je popísaná v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn 1Cdo/69/2008 ako jednej z najvyšších súdnych autorít, z ktorého odvolací súd vychádzal i pri svojom rozhodovaní. Uvedená argumentácia platí o to viac, že žalobkyňa Mgr. L. P. je jedinou dedičkou po pôvodnej žalobkyni L. F..

60. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru o absencii naliehavého právneho záujmu žalobkyne na požadovanej určovacej žalobe, v dôsledku čoho rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietol a nezaoberal sa už ďalšou argumentáciou žalovaného uvedenou v jeho opravnom prostriedku, ani jeho procesnej protistrany prezentovanej v štádiu odvolacieho konania.

61. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a ust. § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žalovanému ako úspešnej procesnej strane priznal nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % proti žalobkyni, ktorá vo veci úspech nemala. Je pritom potrebné zdôrazniť, že trovy konania na súde prvej inštancie i tohto odvolacieho konania, o ktorých rozhodoval odvolací súd, tvoria jeden celok, a preto odvolací súd rozhodol o nich jedným výrokom.

62. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

63. Podľa § 224 CSP súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní, počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. O oprave vydá opravné uznesenie, ktoré doručí subjektom konania.

64. Zároveň odvolací súd konštatuje, že označenie splnomocneného zástupcu žalobkyne v záhlaví napadnutého rozhodnutia nie je správne, keďže splnomocnený zástupca žalobkyne s účinnosťou od

31.12.2014 má v obchodnom registri zapísané obchodné meno: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Kuric, s.r.o., so sídlom Dolný Val 11, 010 01 Žilina, IČO: 36 841 200. Rovnako v závere napadnutého rozhodnutia je nesprávne uvedený dátum vyhlásenia rozsudku „6. novembra 2017“, ktoré má správne byť uvedené „6. novembra 2017“. Odstránenie týchto zrejmych nesprávností preto odvolací súd v súlade s článkom 4 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku s použitím § 224 CSP nariadil konajúcemu súdu vydaním opravného uznesenia.

65. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).